

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla az Abermann Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ... Részvénytársaság (...) felperesnek dr. Bíró Róbert ügyvéd (...) által képviselt ... Korlátolt Felelősségű Társaság (...) alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. május 3-án kelt 16.G.41.339/2005/96. számú ítélete ellen az alperes részéről 97. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 400.000 (négy százezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

1999. július 28-án a felperes mint eladó és az alperes mint megrendelő között adásvételi szerződés jött létre a felperes illetékességi területén rendszeresen és nem rendszeresen keletkező távközlési hulladékok, illetve bontott anyagok (rézerű kábelek, vegyes kábelek, vegyes vashulladék, vegyes egyéb fémhulladék és műanyag tartalmú, egyéb hulladékok) értékesítésére, ennek mennyiségét becsült adatként évi 500-2000 tonnában határozták meg. A teljesítés helyeként, konténeres elszállítás esetén, a felperes hulladék begyűjtési pontjait jelölték meg, melyek ..., a tehergépkocsi elszállítás pedig a felperes különböző telephelyeiről történik (szerződés 2. pontja). A szerződés tartalmazta a feleknek a vételi egységarakra vonatkozó megállapodását, a pénzügyi feltételeket, az eladó, a vevő

kötelezettségeit. Az adásvételi szerződés mellékletét képezte - többek között - a távközlési hulladékok és bontott anyag kategóriák tartalmának meghatározása, valamint az egyes hulladék-begyűjtési pontok tekintetében a távközlési hulladékok és bontott anyagok kategóriánkénti vételi ára.

A felek közötti szerződés 2001. május 20-án megszűnt, a jogügyletből eredően az alperesnek több mint 17.000.000 forint számlatartozása keletkezett, amelyet a felperesnek nem fizetett meg. A felperes a keresetében 17.749.879 forint és a megjelölt részösszegek után számított késedelmi kamatok, valamint a perköltség megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, több irányú védekezést terjesztett elő. Egyes számlák vonatkozásában arra hivatkozott, hogy azokat megfizette, más számlák esetében vitatta a fizetési kötelezettségét, különböző indokokra hivatkozással állította, hogy a felperes helytelenül számolt, így vitatta a ... sorszámú számla 4. és 5. tételét azzal, hogy a mérlegelési jegy nem megfelelő. Az ún. Switch-kábelek és a vegyes fémhulladékokkal kapcsolatban azt állította, hogy túlfizetésben van, mert a Switch-kábelek nem a szerződés 1. számú mellékletének I/A., hanem a I/B. jelű kábelnek minősülnek, a vegyes fémhulladékokra nézve, azaz a távközlési központ visszabontásából származó, több összetevőből álló anyagok elszámolására a szerződés 1. számú mellékletében foglaltaktól eltérően úgy állapodtak meg a felek, hogy a súly 70 %-ára a vashulladékokra, a súly 30 %-ára pedig a fémhulladékokra vonatkozó árat számolják fel. Az alperes a felperes követelésével szemben beszámítási kifogást terjesztett elő, mely több igényből tevődött össze. A hivatkozott túlfizetés kapcsán a PVC borítású kábelek vételárával kapcsolatban 6.682.363 forintban, a vegyes fémhulladékok vételárát illetően pedig 969.519 forintban határozta meg a beszámítani kívánt ellenkövetelését. Állította továbbá, hogy a felek közötti szerződésben foglaltak ellenére a 8 tonna alatti fuvarok rendszeresek voltak, mely az alperesnek kárt okozott, ezzel összefüggésben a kárigényét 3.648.422 forintban jelölte meg. Előadta, hogy a felperes felhívásra sem adott ki szállítói nyilatkozatot, ennek hiányában az alperes a hulladékot nem tudta külföldre szállítani, azokat a saját telephelyén tárolta az értékesítésükig, s a telephely más célú hasznosításának elmaradása okán 441.000.000 forintot kívánt a felperes követelésébe beszámítani. Állította azt is, hogy a konténereket a szerződés megszűnésekor nem kapta vissza, ezért 25 darab konténer meghatározott (650.000 forint/darab) ellenértékének, 16.250.000 forintnak a beszámítását is kérte, és az ellenkövetelése összegét összesen 468.550.304 forintban jelölte meg.

Végül előadta, hogy a per tartama alatt a ... kábelrongálás miatt a felperes a kábelek megvásárlására tett 2008. február 28-án ajánlatot, az alperes ezt elfogadta, így a felek között adásvételi szerződés jött létre, a felperes azonban a kábeleket nem vette át. Az alperes ezek ellenértékét; 9.123.840 forint vételárat is beszámítással kívánta érvényesíteni, és kérte a felperes kötelezését az áru átvételére.

A felperes a beszámítási kifogás elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 17.749.879 forintot, és ezen összeg után a rendelkező részben írt kezdő időponttól számított késedelmi kamatot, valamint 1.815.620 forint perköltséget, a felperes ezt meghaladó keresetét elutasította. Határozata indokolásában megállapította, hogy a felek között a Ptk. 365. §-a szerinti adásvételi szerződés jött létre, melynek alapján a felperes a szerződésben foglaltakat teljesítette, a perbeli számlák alapjául szolgáló árut nem vitásan átadta az alperesnek, így azok vételárát - a kibocsátott számlák alapján -, összesen 17.749.879 forintot az alperes köteles megfizetni. A bíróság a késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontját 2001. július 1. napján, mint középarányos időpontban határozta meg, és elutasította a felperes ezt meghaladó keresetét. A bíróság az alperes védekezését, illetve beszámítási kifogását ellenkövetelésként a következők szerint nem találta megalapozottnak. Kifejtette, hogy az alperes a Pp. 141. §-ának (6) bekezdésében írt törvényes jogkövetkezményre történt figyelmeztetés ellenére, semmiféle okirat csatolásával nem igazolta, hogy a hivatkozott tételeket a ... illetve a ... sorszámú számla is tartalmazta, s azok megfizetésére tekintettel a perbeli ... valamint a ... sorszámú számlák alapján fizetési kötelezettsége nincs. Felhívás ellenére az alperes nem csatolta az általa vitatott szállítóleveleket, illetve mérlegelési jegyeket, így nem bizonyította, hogy a felperes elszámolása hibás lenne. A ... sorszámú számla vonatkozásában tényként megállapította a bíróság, hogy a hulladékot ...ról az alperes ... telephelyére nem az alperes, hanem a felperes megbízottjaként eljáró ... Kft. szállította közvetlenül, így az alperesnek szállítási költsége nem merült fel, ezért a felperes jogosan számított fel budapesti átvételi árat.

A bíróság kifejtette; abban a kérdésben, hogy a Switch-kábelek a szerződés 1. számú mellékletében meghatározott I/A. jelű rézerű kábelnek vagy az I/B. jelű egyéb kábelnek és vezetéknek minősülnek, a perben kirendelt ... és ... igazságügyi szakértők által adott ellentmondásmentes és részletesen megindokolt igazságügyi szakvéleményt vette alapul, és bizonyítottanak találta, hogy a Switch-kábelek az I/A. jelű rézerű kábelnek minősülnek, ezért a felperes helyesen számlázta ki a Switch-kábelek vételáraként az I/A. kategóriába sorolt termékekre irányadó vételi árat, az alperes ezért nincs túlfizetésben.

Rögzítette, hogy a vegyes hulladék minősítéséről a szerződés 1. számú mellékletének II. pontja, a vegyes fémhulladék minősítéséről a szerződés 1. számú mellékletének III. pontja rendelkezik. A szerződés 12. pontja értelmében a szerződés feltételei csak írásban, a szerződő felek közös megegyezésével módosíthatók. Az alperest terhelte azon tényállításának bizonyítékokkal történő alátámasztására vonatkozó bizonyítási teher, hogy a távközlési központok visszabontásából származó, több összetevőből álló anyagok elszámolására a szerződésben foglaltaktól eltérően a felek között olyan megállapodás jött létre, hogy a súly 70 %-ára a vashulladéokra, a 30 %-ára pedig a fémhulladéokra vonatkozó ár az irányadó. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy írásbeli szerződésmódosítás erre vonatkozóan nem készült, s a perben meghallgatott egyik tanú sem erősítette meg az alperes tényállítását, így nem találta bizonyítottanak azt sem, hogy a felek között

az alperes által állított megállapodás létrejött, s a felperes helytelenül számlázott volna.

A szerződés 6.1. pontja értelmében a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a konténeres begyűjtés esetében a konténer minimum 85 %-os telítettségénél értesíti az elszállítandó bontott anyagról az alperest. Az alperest terhelte ebből következően azon tényállításának bizonyítékokkal történő alátámasztása, hogy a felek akként állapodtak meg, hogy a felperes 8 tonna feletti mennyiség esetén értesíti az alperest. Ezt az alperes nem bizonyította, a bíróság megállapította, hogy írásbeli szerződésmódosítás nem történt, s a perben meghallgatott egyik tanú sem erősítette meg az alperes tényállítását.

Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a felperes a szerződésben nem vállalt kötelezettséget arra, hogy az alperesnek értékesítendő árurol beszállítói nyilatkozatot ad ki, valamint a szerződésben nem kifejezetten olyan hulladék, alperes részére történő értékesítésére vállalt kötelezettséget, melynek származási helyzetét igazolnia kellene, és ezért beszállítói nyilatkozatot kellene kiadnia. Álláspontja szerint a felperes nem teljesített hibásan, amikor az általa értékesített áru vonatkozásában beszállítói nyilatkozatot nem adott ki. Utalt a ... iratoknál fellelhető, 2001. szeptember 28-án kelt, s a felperes kérelmére adott tájékoztatására, amelynek értelmében a ... Rt. nem köteles beszállítói nyilatkozatot kiadni.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperest terhelte annak bizonyítása is, hogy a szerződés megszűnésekor a felperes melyik telephelyén, hány darab konténere volt található, az alperes azonban semmiféle bizonyítékkal nem támasztotta alá, hogy a felperes birtokában a szerződés megszűnésekor melyik telephelyen, hány darab konténer maradt.

Végül kifejtette, hogy a 2008. február 28-ai felperesi ajánlattal kapcsolatos alperesi beszámítási kifogás - tartalmát tekintve - szerződés teljesítésére irányuló kérelem, hiszen az alperes igényt tart a vételarra, de egyúttal kéri a felperes kötelezését az áru átvételére. Az alperes felperessel szembeni, áru átvételének kötelezésére is irányuló kérelme a felperesi, pénz megfizetésére irányuló kereseti kérelmével nem egynemű, így az alperes szerződés teljesítése iránti beszámítási kifogása a Ptk. 296. §-ának (1) bekezdése értelmében a felperes követelésébe nem számítható be.

Mindezekből következően az alperes beszámítási kifogását elutasította, s a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a pereszes alperest kötelezte a felperes kereseti illetékből és ügyvédi munkadíjból álló perköltségének a megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak megváltoztatása, a kereset elutasítása iránt, valamennyi, az elsőfokú eljárásban előterjesztett beszámítási kifogás helytadásával, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Az alperes lényegében fenntartotta az elsőfokú eljárásban előadottakat, az egyes beszámítani kívánt, alábbi ellenkövetelésekkel kapcsolatban kifejtett álláspontját.

A felperes kábelmegrendelését érintő beszámítási kifogása vonatkozásában azt sérelmezte, hogy a bizonyítás kérdésével, illetve az összegszerűséggel az elsőfokú bíróság nem foglalkozott, nevezetesen azzal, hogy 9.123.840 forint, alperest

megillető vételár vonatkozásában beszámítást gyakorolt a felperes keresetével szemben. Megítélése szerint az áru átvételével kapcsolatos jogosultság, illetve kötelezettség nem jelenti azt, hogy a vételár megfizetésére vonatkozó követelését ne lehetne beszámítani, és az ne lenne egynemű a felperes követelésével.

A konténerekkel kapcsolatos beszámítási kifogását tekintve előadta, hogy a szerződés megszűnésekor az elszámolás a felek között nem történt meg, az elsőfokú bíróság a bizonyítási teher szabályait tévesen alkalmazta, mivel a konténerek olyan zárt ... telephelyeken voltak, mely területeken a felperes ki- és beléptető rendszert működtetett, s ezen telepekről csak azt lehetett kihozni, amit a felperes regisztrált, engedélyezett.

Fenntartva az alkalmazott egységárrakkal kapcsolatos álláspontját is, a fellebbezésében lényegében azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a beszerzett szakvéleményre tett észrevételeit nem értékelte, a szakvélemény kiegészítésére, más szakértő kirendelésére nem került sor.

Az alperes az ún. üres fuvarok költségével kapcsolatban előterjesztett beszámítási igényét is változatlanul fenntartotta, ugyanúgy a beszállítói nyilatkozat kiadásának megtagadásával kapcsolatos ellenkövetelését, azaz kárigényét. Ez utóbbi vonatkozásában azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a ... állásfoglalását vette figyelembe, amely azonban nem jogszabály, és nem alkalmazta a Ptk.-nak az együttműködési kötelezettségre vonatkozó szabályait.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárás eredménye alapján azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges mértékű bizonyítást lefolytatta, a tényállást tisztázta, és a jogszabályoknak megfelelő ítéletet hozott.

A másodfokú bíróság teljes egészében osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, amely szerint a felperes követelésével szembeni alperesi ellenkövetelések megalapozatlanok.

Az alperes a Pp. 139. §-ának (1) bekezdése értelmében az érdemi védekezésében ellenkövetésként beszámítási kifogást is előterjeszthet.

A Ptk. 296. §-ának (1) bekezdése szerint a kötelezett a jogosulttal szemben fennálló egynemű és lejárt követelését - ha jogszabály kivételt nem tesz - a jogosulthoz intézett, vagy a bírósági eljárás során tett nyilatkozattal tartozásába beszámíthatja.

A (2) bekezdés szerint a beszámítás erejéig a kötelezettségek megszűnnek.

A beszámítási kifogás jogalapja és összecszerűsége tekintetében az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség.

Az alperes fellebbezésében öt ellenkövetelése vonatkozásában sérelmezte részletesen, hogy az elsőfokú bíróság a felperes követelésével szemben előterjesztett beszámítási kifogását elutasította.

A fellebbezésben írtak - az alperes által lényegében megismételt indokok - nem alkalmasak az elsőfokú bíróság döntésének a megváltoztatására.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperesnek a 9.123.840 forint vételár iránti követelése beszámítási kifogásként nem érvényesíthető.

A felperes a perben tagadta, hogy az elsőfokú eljárás tartama alatt, 2008-ban a felek között távközlési kábel vásárlására vonatkozóan szerződés jött létre. A szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, s a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. A per adatai szerint a felek azonban a lényeges kérdésekben nem tudtak megállapodni. Az iratoknál fellelhető, 2008. február 28-án az alperes ... szám alatti telephelyén felvett jegyzőkönyv - többek között - tartalmazza; „Az eredeti ajánlat úgy szólt, hogy az ... helyszínre szállítja a kábeleket, ettől ... ügyvezető határozottan elzárkózott. A kábelek közül a ... képviselői csak azokat szerették volna elszállítani, amelyek részükre megfelelő hosszúságúak. ... úr erre a ... képviselőit kiküldte a telephelyről és jelezte, hogy nem hajlandó aláírni semmilyen jegyzőkönyvet, és ezt követően csak jogi képviselővel hajlandó tárgyalni.” (70/F/1. számú irat)

Beszámításra a Ptk. 296. §-ának (1) bekezdésében írt törvényes feltételek együttes fennállása esetén van lehetőség, így a követelésnek, de az ellenkövetelésnek is lejártnak kell lennie. Az adott esetben magának a szerződésnek a létrejötte is vitás volt a felek között, ezért a törvényi feltételek hiányában a 9.123.840 forint, mint ellenkövetelés beszámítására nincs jogi lehetőség, s értelemszerűen a felperes a kábelek átvételére sem kötelezhető. A 9.123.840 forint vételár iránti követelés - megalapozottsága esetén - viszontkeresettel lett volna érvényesíthető.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a konténerekkel kapcsolatos beszámítási kifogás vonatkozásában nem alkalmazta tévesen az elsőfokú bíróság a bizonyítási teher szabályait. Semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatott az alperes arra nézve, hogy a felperes egyes telephelyein ténylegesen hány darab konténer került elhelyezésre, és ténylegesen hány konténer maradt a felperes birtokában a felek közötti szerződés megszűnésekor. A 2009. április 16-án tartott tárgyaláson a konténerek tárgyában meghallgatott ... - aki a ... telephelyen dolgozott - nem tudott visszaemlékezni, hogy mi lett a konténerek sorsa, az e tárgyban szintén tanúként meghallgatott ... (a ... telephely tekintetében) sem tudott egyértelmű tanúvallomást tenni, nem volt pontos tudomása arról, hogy a konténereket végül is ki szállította el a telephelyről. A 2009. október 1-jei tárgyaláson ... tanú pedig úgy emlékezett, hogy a ... telephelyen csak egy konténer volt az alperesnek. Nem bizonyította tehát az alperes, hogy 25 konténer a felperes birtokában maradt a szerződés megszűnésekor, és nem bizonyított annak a beszámítási kifogásban állított összecszerűsége sem.

A másodfokú bíróság teljes egészében osztotta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy az ún. Scwitch-kábelek adásvétele kapcsán az alperes nincs túlfizetésben. Önmagában az a körülmény, hogy a beszerzett igazságügyi szakértői vélemény megállapításai az alperesre nem kedvezőek, nem indokolja más szakértő kirendelését. A fél erre irányuló indítványa alapján a bíróság más szakértőt rendelhet ki az esetben, ha a szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér. A társszakértők által benyújtott és részletesen megindokolt szakvélemény ilyen hibákban „nem szenved”, megállapításai egyértelműek, ezért azt az elsőfokú bíróság megalapozottan fogadta el ítélezése alapjául.

A perbeli szerződés 6.1. pontja az eladó, azaz a felperes kötelezettségei körébe sorolja, hogy a konténeres begyűjtés esetében a konténer legalább 85 %-os telítettségénél értesíti a vevőt az elszállítandó bontott anyagról írásban, telefaxon vagy távirat útján. A lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság; az alperes nem bizonyította, hogy a szerződésben foglaltaktól eltérően, írásban abban állapodott meg a felperessel, hogy a felperes csak 8 tonna feletti mennyiség esetében értesíti az alperest, ezért az ezzel összefüggésben ellenkövetelésként érvényesíteni kívánt költségigénye alaptalan.

Helyes az elsőfokú bíróság azon megállapítása is, hogy a felperes a perbeli, 1999. július 28-án kelt szerződésben nem vállalt olyan kötelezettséget, hogy az alperesnek értékesítendő árurol beszállítói nyilatkozatot ad ki, ezért annak kiadása megtagadásával szerződésszegést nem követett el. Alaptalanul hivatkozott ezért az alperes a fellebbezésében arra is, hogy a felperes megszegte a Ptk.-nak az együttműködési kötelezettségre vonatkozó szabályait, ugyanakkor a 14/F/2. sorszámú, 2001. augusztus 6-án kelt levélből kitűnően az megállapítható, hogy a felperes az alperes által átvett távközlési hulladékok visszavásárlására tett ajánlatot, így ez okból is megalapozatlan az alperesi telephely más célú hasznosításának elmaradása okán előterjesztett, de semmivel nem bizonyított 441.000.000 forint kárigény mint beszámítási kifogás.

Miután az alperes beszámítási kifogásának sem a jogalapját, sem összecszerűségét bizonyítani nem tudta, így a beszámítási kifogás elutasításának volt helye, melyből az következik, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti követeléssel egyező vételár és kamatai megfizetésére megalapozottan kötelezte az alperest.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, a fellebbezett rendelkezését - annak alapvetően helytálló indokainál fogva - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte a Fővárosi Ítéltábla az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes másodfokú perköltségének a megfizetésére, amely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése

alkalmazásával megállapított, az általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában. Az alperes a felmerült perköltségét maga viseli.

Budapest, 2010. november 23.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Rédei Anna s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró

A kiadmány hitelül:

...
tisztviselő